

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

VI МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

ITT2025

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

**Тези доповідей 6-ої міжнародної
науково-технічної конференції**

«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Харків 2025

6-а міжнародна науково-технічна конференція «Інтелектуальні транспортні технології», Харків, 24–26 листопада 2025 р.: Тези доповідей. – Харків: УкрДУЗТ, 2025. – 300 с.

Збірник містить тези доповідей науковців вищих навчальних закладів України та інших країн, підприємств транспортної та машинобудівної галузей за чотирьма напрямками: розвиток інтелектуальних технологій при управлінні транспортними системами; транспортні системи та логістика; інтелектуальне проектування та сервіс на транспорті; функціональні матеріали та технології при виготовленні та відновленні деталей транспортного призначення.

© Український державний університет
залізничного транспорту, 2025

- [1] Вернигора Р. В., Журавель І. Л., Єльнікова Л. О. Дослідження ефективності застосування контрейлерної технології перевезення вантажів в Україні. Транспортні системи та технології перевезень ДНУЗТ, Вип. 22, 2021. DOI: 10.15802/tstt2021/247884.
- [2] Кудряшов Д. В., Кудряшова Н. С. Огляд і аналіз основних напрямів наукових досліджень із підвищення ефективності перевезень масових вантажів залізничним транспортом. Збірник наукових праць УкрДУЗТ, вип. 208, 2024. DOI: 10.18664/1994-7852.208.2024.308302.
- [3] Котенко А.М., Шилаєв П.С., Світлична А.В. Розвиток контрейлерних перевезень вантажів на залізницях України № 142 (2013): Збірник наукових праць Української державної академії залізничного транспорту. DOI: 10.18664/1994-7852.142.2013.84125

УДК 656.225:656.078

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

TRENDS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF RAILWAY TRANSPORTATION OF BUILDING MATERIALS UNDER MARTIAL LAW

*д.т.н., професор Д.В. Ломотко¹, аспірант Д.В. Кудряшов¹,
Н.С. Кудряшова²*

¹ *Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

² *АТ «Укрзалізниця» (м. Харків)*

*Dr. Sc. (tech.), professor Denis Lomotko¹, postgraduate student D.V. Kudriashov¹,
N.S. Kudriashova²*

¹ *Ukrainian state university of railway transport (Kharkiv)*

² *JSC «Ukrzaliznytsia» (Kharkiv)*

Залізничний транспорт України традиційно залишається основою системи перевезень масових вантажів, забезпечуючи сталу роботу промисловості, будівництва та інфраструктури. У період воєнного стану його роль значно зросла, адже саме залізниця забезпечує реалізацію проєктів з відновлення пошкоджених об'єктів та транспортування будівельних матеріалів, необхідних для реконструкції територій, доріг, мостів і житлових споруд. В умовах обмежених ресурсів та складної логістики актуальним завданням є підвищення ефективності транспортного процесу, оптимізація використання рухомого складу й зменшення витрат клієнтів.

За офіційними даними, у 2022 році перевезено 22,8 млн тонн будівельних матеріалів, у 2023 році — 29,6 млн тонн, у 2024 році — 30,3 млн тонн, а за перше півріччя 2025 року — 14,4 млн тонн (рис. 1), що свідчить про збільшення на 4% до попереднього періоду; при цьому перевезення цементу зросли на 10% [1, 5]. Попри загальне скорочення вантажообігу Укрзалізниці у 2025 році, яке зумовлене зменшенням перевезень вугілля та зернових, сегмент будівельних матеріалів продовжує стабільно зростати. Така позитивна динаміка підтверджує активізацію будівельної галузі та підвищений попит на перевезення матеріалів,

необхідних для відбудови інфраструктури та підкреслює стратегічну важливість цього напрямку для залізничного транспорту.

Попит на перевезення щебеню, цементу, бетону та інших матеріалів зумовлений активним будівництвом оборонних споруд, ремонтами транспортних об'єктів та реалізацією державних програм відновлення, таких як «Велике відновлення». Додатковим стимулом для ринку стала активізація електронних торгів через систему Prozorro.Продажі, де Укрзалізниця реалізує щебеневу продукцію власних кар'єрів, що сприяє надійності постачань і стабільному забезпеченню споживачів [3].

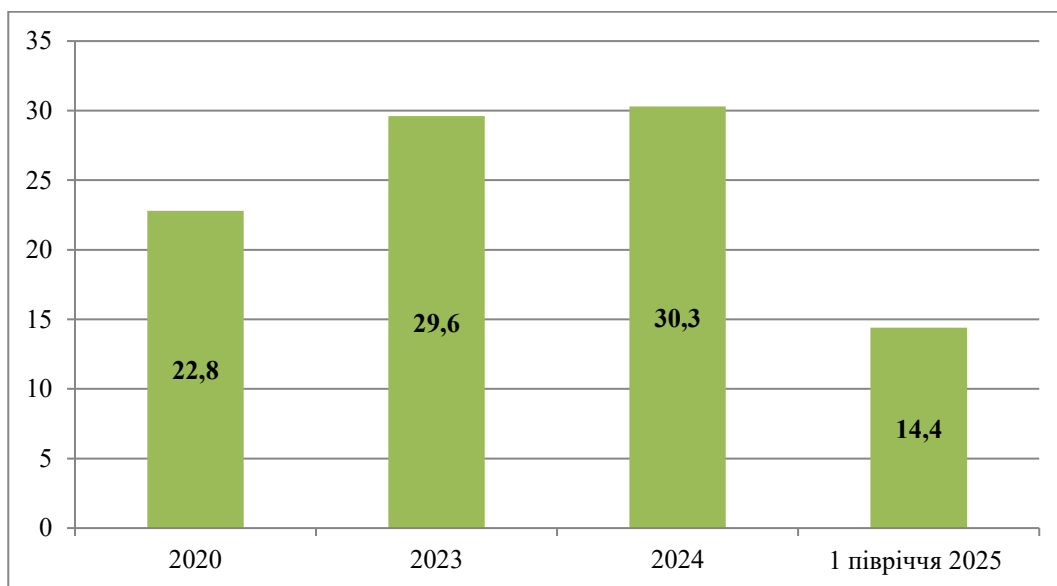

Рисунок 1. Динаміка перевезень будівельних матеріалів у 2022 – 1 півріччя 2025 року, млн. тонн

Важливим чинником підвищення ефективності перевезень у 2025 році стало рішення АТ «Укрзалізниця» переглянути середньодобову швидкість руху вантажних вагонів. Нові нормативи, які запроваджені з 16 червня 2025 року, базуються на аналізі фактичних показників руху у першому півріччі. Вони передбачають суттєве зростання швидкості для різних типів рухомого складу, зокрема цементовозів і фітингових платформ, які активно застосовуються для контейнерних перевезень будівельних матеріалів. У середньому швидкість руху таких вагонів зросла на 38%, що дозволяє скоротити час обігу рухомого складу, зменшити витрати клієнтів на користування вагонами та забезпечити оперативнішу доставку вантажів [4].

Підвищення швидкісних показників, у поєднанні з оптимізацією графіків руху та використанням цифрових інструментів управління перевезеннями створює передумови для подальшого зростання ефективності логістичних процесів. Це сприяє формуванню нової транспортної моделі, на основі системних вантажних терміналів, орієнтованої на клієнта, що підвищує конкурентоспроможність залізничного транспорту в умовах обмежених ринків і зростання витрат [2].

Перевезення будівельних матеріалів залишаються одним із найдинамічніших напрямів вантажної роботи АТ «Укрзалізниця», що забезпечує стабільність транспортної системи та підтримує реалізацію проєктів національного відновлення. Збільшення обсягів перевезень, впровадження нових швидкісних нормативів і цифрових технологій до управління рухомим складом свідчать про поступовий перехід до ефективнішої, технологічно оновленої моделі вантажних перевезень. Надалі важливими завданнями залишаються вдосконалення технологічного процесу, скорочення простоїв вагонів, підвищення рівня контейнеризації та посилення взаємодії між залізничними підприємствами та будівельними організаціями. Реалізація цих заходів сприятиме не лише підвищенню конкурентоспроможності залізничного транспорту, а й зміцненню його ролі як ключової ланки у процесі післявоєнного відновлення України.

[1] Касіян В. Вантажні перевезення залізницею в Україні за пів року впали майже на 12%. LIGA.net. URL: <https://biz.liga.net/ua/amp/all/transport/novosti/vantazhni-perevezennia-zaliznytseiu-v-ukraini-za-piv-roku-vpaly-mayzhe-na-12> (дата звернення: 28.10.2025).

[2] Ломотько Д.В., Ільчишин В.М., Ломотько М.Д., Кудряшов Д.В. Формування термінальної системи розподілу товарів при їх перевезенні залізницею. Збірник наукових праць Українського державного університету залізничного транспорту. – 2024. – Вип. 210. – С. 217 – 226. DOI: <https://doi.org/10.18664/1994-7852.210.2024.320854>

[3] Рожкова С. Укрзалізниця повертається на ринок щебеню: понад 1,3 млн тонн у 2025 році через Prozorro.Продажі | Новини від Smarttender. URL: <https://smarttender.biz/novyny/view/ukrzaliznitsya-povertayetsya-na-rinok-shchebenyu-ponad-1-3-mln-tonn-u-2025-rotsi-cherez-prozorro-prodazhi/> (дата звернення: 28.10.2025).

[4] Укрзалізниця підвищує середньодобову швидкість вантажних вагонів: зменшення витрат для клієнтів. Сайт АТ «Укрзалізниця». URL: https://uz.gov.ua/press_center/up_to_date_topic/667400/ (дата звернення: 28.10.2025).

[5] Interfax-Ukraine. "Укрзалізниця" у першому півріччі перевезла 14,4 млн тонн будматеріалів. Інтерфакс-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/1092189.html> (дата звернення: 28.10.2025).

УДК 656.223:212.5

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ МАГІСТРАЛЬНИХ ЗАЛІЗНИЦЬ ІЗ ПІД'ЇЗНИМИ КОЛІЯМИ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

MAIN PROBLEMS OF INTERACTION BETWEEN MAIN RAILWAYS AND TRACKS OF ENTERPRISES IN UKRAINE

*Докт. техн. наук Д.В. Ломотько, маг. Р.Ю. Романов, маг. К.І. Гаманюк,
бакалавр Ю.М. Власова
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*Dr. Tech. Sc. D. Lomotko, masters. R. Romanov, K. Gamanyuk,
bachelor Yu. Vlasova
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Значну частину вантажів різного призначення залізничний транспорт отримує від промислових підприємств та доставляє до пунктів призначення на під'їзні колії. Згідно з показниками галузевої діяльності, роль залізничних вантажних